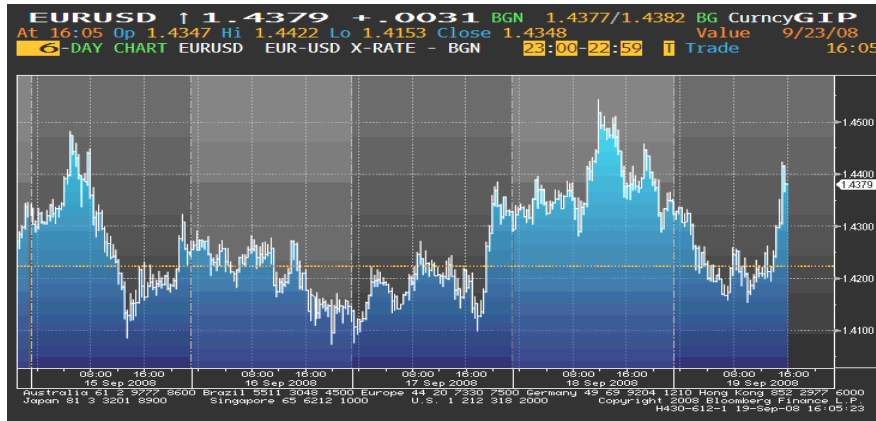

EUR/USD

Na samom početku ovog izvještajnog perioda dolar je bio u padu u odnosu na euro kako su potencijalni kupci odustali od kupovine Lehman Brothers-a, a i američka Vlada je izjavila da neće pristupiti sa sredstvima, zbog čega se ova kompanija približila stečajnom postupku. Dolar je oslabio i uslijed spekulacija da će FeD na ovonedjeljnom sastanku smanjiti kamatnu stopu (ali je kamatna stopa, na sastanku održanom 16. septembra, ostala na psotojećem nivou). Pad cijene sirove nafte na 7-mjesečni minimum i povećana zabrinutost da će se bankarski problemi iz SAD-a proširiti na druge djelove svijeta, ubzo su doveli do oporavka američke valute i pada kursa EUR/USD. Do srijede popodne kurs se kolebao, da bi onda došlo do novog značajnog skoka. Naime, tada je uslijedio najveći dvodnevni pad dolara od marta ove godine kako su pad cijena akcija američkih investicionih kompanija i sumnje oko spašavanja osiguravajuće kuće American International Group povećale zabrinutost oko finansijskog sektora. Na slabljenje dolara uticalo je i objavljivanje podatka da je novogradnja u SAD-u oslabila za 6,2% u avgustu. Međutim, nakon što su Predsjednik FeD-a i Sekretar Ministarstva finansija SAD-a predložili plan povlačenja rizične aktive iz bilansa stanja američkih finansijskih kompanija u novu instituciju, dolar se povukao sa 2-nedjeljnog minimuma, tako da je kurs EUR/USD ponovo počeo da slabi. Iščekivanje investitora o detaljima u vezi sa planom za rješenje krize u američkim bankama, kao i sumnje u njegovu uspješnost, krajem sedmice su povukle kurs naviše, jer je dolar značajno pao.

Kurs EUR/USD je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 1,4226, a na zatvaranju tržišta u petak 1,4466.

GBP

Tokom ovog izvještajnog perioda kurs EUR/GBP se konstantno kolebao. Glavni razlog značajnih oscilacija kursa bila su iščekivanja ekonomskih podataka iz Velike Britanije. Najznačajniji pad sterlinga u odnosu na euro uslijedio je nakon objavljivanja podatka da je stopa inflacije u Britaniji u avgustu dostigla 16-godišnji maksimum. Objavljivanje loših podataka o zaposlenosti u Velikoj Britaniji, kao i najave centralnih banaka da će preduzeti koordinisane mjere u cilju stabilizacije tržišta, takođe, su povukle sterling na dolje. Sa druge strane, pozitivan uticaj na kretanje britanske valute imala je vijest o kupovini HBOS od strane Lloyds-a. Ukupno posmatrano kurs EUR/GBP je na kraju izvještajnog perioda bio na nižem nivou u odnosu na početak.

Kurs EUR/GBP je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 0,79292, a na zatvaranju tržišta u petak 0,78975.

JPY

Stanje na finasijskom tržištu tokom ove izvještajne sedmice uzrokovalo je pad jena u odnosu na euro, iako je početkom sedmice japanska valuta jačala kako su cijene akcija u Aziji zabilježile najveći pad u poslednjih osam mjeseci. Međutim, uslijed objave da će Vlada SAD-a spasiti osiguravajuću kompaniju American International Group u pokušaju spriječavanja dalje štete globalnom finansijskom sistemu jen je u utorak poslijepodne počeo da slabi u odnosu na euro i ovaj trend je zadržan do kraja sedmice. Dodatan pritisak na ovu valutu izvršila je najava BoE da vodeće centralne banke imaju u planu preduzimanje koordinisanih mjera u cilju smanjivanja pritiska na američkom tržištu novca, pa je povećan obim carry trade-a.

Kurs EUR/JPY je u ponedjeljak, na otvaranju tržišta, iznosio 153,48, a na zatvaranju tržišta u petak 155,45.

Kretanje EUR prema USD, GBP, CHF i JPY

USD	max	1,4466	↑
	min	1,4132	
GBP	max	0,79246	↓
	min	0,78822	
CHF	max	1,5992	↓
	min	1,5800	
JPY	max	155,45	↑
	min	149,09	

↑ ↓ → Kurs na zatvaranju tržišta posmatranog u odnosu na kurs sa zatvaranja iz prethodnog period

REFERENTNE KAMATNE STOPE ZNAČAJNIJIH CENTRALNIH BANAKA

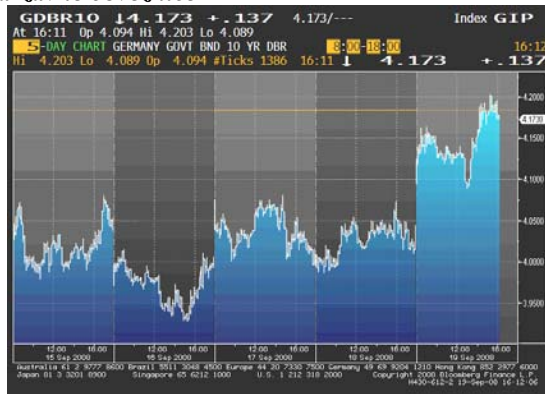
 7.50 %	 7.00%
NZD	AUD
 5.00%	 2.00%
GBP	USD
 3.00%	 4.25%
CAD	EUR
 2.75%	 0.50%
CHF	JPY

Jednoglasnom odlukom FeD je na sastanku održanom u utorak, 16. septembra, ostavio kamatnu stopu nepromijenjenom (2%) i pokazao veoma malo naklonosti prema njenom skorijem smanjenju. Ova odluka je iznenadila mnoge analitičare koji su smatrali da će dešavanja na finansijskom tržištu navesti FeD da ostavi po strani brigu oko cjenovnih pritiska.

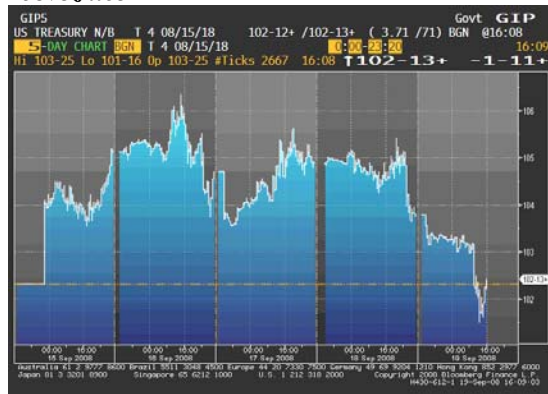
EVROPSKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Na samom početku izvještajne sedmice cijene evropskih državnih obveznica su rasle, kako je tražnja sigurnijim ulaganjima povećana uslijed vijesti da je američka finansijska kompanija Lehman Brothers spremna za stečaj, i povećane zabrinutosti da se kriza na finansijskim tržištima širi nakon što je američkoj osiguravajućoj kući American International Group Inc. smanjen rejting, pa je prinos na 2-godišnje obveznice pao na 5-mjesečni minimum od 3,64%, dok je prinos na 10-godišnje obveznice pao na 3,99%. Međutim, sredinom sedmice, nakon što je Vlada SAD-a pomenutoj kompaniji omogućila pozajmicu od \$85 mlrd da bi se spriječio kolaps na kreditnim tržištima, prinos na 2-godišnje obveznice se povukao sa 5-mjesečnog minimuma dostižući rast od 12bp, na 3,79%, a na 10-godišnje je povećan na 4,05%. Kraj ove izvještajne sedmice obilježio je značajan pad cijena evropskih državnih obveznica nakon što su vodeće svjetske centralne banke povećale količinu novca na globalnom finansijskom tržištu, a američka Vlada počela da radi na planovima spriječavanja da se finansijska kriza dalje pogorša. Posljednjeg dana ove izvještajne sedmice prinos na 2-godišnje evropske državne obveznice povećan je za čak 25bp (najveći dnevni rast od 05. juna) na nivo od 3,92%, dok je prinos na 10-godišnje povećan za 11bp, na 4,15%.

Kretanje prinosa na 10-godišnje benčmark njemačke državne obveznice

Kretanje cijena na 10-godišnje američke državne obveznice

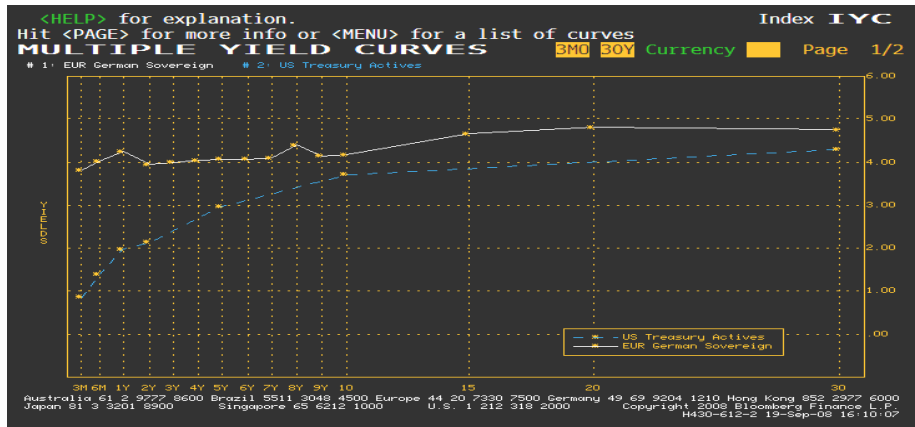

AMERIČKO TRŽIŠTE DRŽAVNIH OBVEZNICA

Vijest da je američka finansijska kompanija Lehman Brothers spremna za stečaj nakon što su se Barclays Plc i Bank of America Corp povukli iz razgovora vezanih za njenu kupovinu uzrokovala je rast očekivanja da će FeD na sastanku zakazanom za 16. septembar smanjiti kamatnu stopu (koja je ipak ostavljena na postojećem nivou), pa su cijene američkih državnih obveznica prva dva dana ove izvještajne sedmice zabilježile značajan rast, tj. najveći rast od terorističkih napada 2001. godine. Ovaj rast cijena doveo je do pada prinosa na 2-godišnje obveznice na nivo ispod 2% i to prvi put od aprila, pa je ovaj prinos iznosio 1,68%, dok je prinos na 10-godišnje obveznice pao na 3,36%. Međutim, nakon objave da je Vlada SAD-a omogućila osiguravajućoj kompaniji American International Group Inc. pozajmicu da bi se spriječio kolaps na kreditnim tržištima, cijene američkih državnih obveznica su sredinom sedmice zabilježile najveći pad u posljednje dvije sedmice. Nakon ovoga uslijedio je oporavak cijena (uslijed pada

na tržištima akcija kako su vodeće svjetske centralne banke objavile koordinisane mjere u cilju povećanja količine novca na tržištu), da bi ubrzo, uslijed objave da Predsjednik FeD-a i Sekretar Ministarstva finansija SAD-a traže način da se zaustavi slom na kreditnim tržištima, bile pokrenute spekulacije da će plan pomoći finansijskim kompanijama povećati tražnju za akcijama u odnosu na obveznice i isto tako povećati budžetski deficit, cijene američkih državnih obveznica zabilježile najveći pad od juna, pa su prinosi na 2-godišnje i 10-godišnje obveznice povećani na 1,94%, odnosno 3,62%.

Razlika u prinosu između njemačkih i američkih državnih obveznica

ZLATO

U ovoj izvještajnoj sedmici cijena zlata je zabilježila značajan rast, iako je u prvoj polovini sedmice bila veoma stabilna. Od srijede poslijepodne cijena ovog plemenitog metala je počela da raste, skupa sa ostalim commodity-jima, kako je spašavanje osiguravajuće kuće American International Group od strane FeD-a povećalo nade da će doći do kraja kreditne krize, pa je tog dana cijena zabilježila najveći skok u poslednjih 26 godina, za čak 11%. U četvrtak cijena je prešla nivo od \$900 za uncu dostižući 6-nedjeljni maksimum, uslijed rastuće tražnje za zlatom kao sigurnom investicijom u nestabilnim uslovima na globalnim finansijskim tržištima. Na samom kraju sedmice cijena ovog plemenitog metala je ipak oslabila zbog spekulacija da je njen rast tokom sedmice bio pretjeran i kako je američka Vlada preduzela korake u cilju pružanja podrške finansijskim kompanijama da spriječe dalje širenje globalne finansijske krize, da bi ubrzo ponovo počela da raste. U ovom izvještajnom periodu cijena zlata je zabilježila najveći nedjeljni rast u poslednjih devet godina, kako je najgora kriza sa kojim se suočava američki finansijski sektor od 20-tih godina prošlog vijeka okrenula investitore prema plemenitim metalima i nafti.

NAFTA

Početak izvještajne sedmice bio je u znaku pada cijene sirove nafte. Naime, rafinerije duž obale Meksičkog zaliva uspjele su da izbjegnu štetu od uragana Ike, dok je prethodno smanjenje isporuka goriva, kako je više od 20% kapaciteta bilo zatvoreno, uticalo na Ministarstvo energetike da učini dostupnim 309.000 barela iz njihovih zaliha. Zabrinutost da će slabljenje na Wall Streetu uticati na slabljenje globalne ekonomije i smanjiti tražnju za gorivom i sirovinama dodatno je podstakla slabljenje cijene nafte koja je u utorak pala na 7-mjesečni minimum. Međutim, od srijede cijena nafte je počela da raste nakon izjave FeD-a o podršci osiguravajućoj kompaniji American International Group u situaciji koja se dešava na finansijskom tržištu i smanjen je rizik daljeg usporavanja ekonomije SAD-a. Rast cijene nafte dodatno je podstaknut objavom da su zalihe nafte u SAD-u u protekloj sedmici smanjene, ali i zbog zabrinutosti oko snabdijevanja naftom iz SAD-a i Nigerije, pa je rastući trend zadržan do kraja izvještajne sedmice.

Cijena nafte na zatvaranju u dolarima za barel

Pon 89.82
Uto 89.53 min
Sri 93.16
Čet 93.30
Pet 97.90 max

Važniji ekonomski pokazatelji i događaji za prethodnu nedjelju:

DATUM	ZEMLJA	PODATAK	PERIOD	JEDINICA	PREDVIĐANJE	AKTUELNO STANJE	PRETHODNO STANJE
15. sep	US	Industrijska proizvodnja	AUG		-0.3	-1.1	0.2
16. sep	US	Indeks potrošačkih cijena Odluka FOMC-a o kamatnoj stopi	AUG	%MoM (%YoY)	-0.1 (5.5)	-0.1 (5.4)	0.8 (5.6)
	US		SEP 16		2.00	2.00	2.00
	UK	Indeks potrošačkih cijena	AUG	%MoM (%YoY)	0.5 (4.6)	0.6 (4.7)	0.0 (4.4)
	EU	Indeks potrošačkih cijena	AUG	%MoM (%YoY)	-0.2 (3.8)	-0.1 (3.8)	-0.2 (3.8)
	EU (GE)	Ekonomsko povjerenje - ZEW	SEP		-53.0	-41.1	-55.5
17. sep	JP	Odluka o kamatnoj stopi BoJ-a	SEP 17		0.50	0.50	0.50
	UK	Promjena u broju zahtjeva nezaposlenih	AUG	K=1.000	23.0K	32.5K	20.1K
18. sep	US	Novi zahtjevi nezaposlenih	SEP13	K=1.000	440K	455K	445K
	UK	Maloprodaja	AUG	%MoM (%YoY)	-0.5 (1.6)	1.2 (3.3)	0.8 (2.1)
19. sep	EU (GE)	Proizvodne cijene	AUG	%MoM (%YoY)	-0.5 (8.3)	-0.6 (8.1)	2.0 (8.9)

Važniji ekonomski pokazatelji i događaji za narednu nedjelju:

DATUM	ZEMLJA	PODATAK	PERIOD	JEDINICA	PREDVIĐANJE	PRETHODNO STANJE
23. sep	EU (FR) US	Lična potrošnja Indeks cijena nekretnina	AUG JUL	%MoM (%YoY) %MoM	-0.1 (0.4) -0.2	-0.4 (1.0) 0.0
24. sep	EU (GE) US	IFO indeks poslovne klime Prodaja postojećih nekretnina	SEP AUG	%MoM	94.3 -1.2	94.8 3.1
25. sep	US US US	Narudžbe trajnih dobara Novi zahtjevi nezaposlenih Prodaja novoizgrađenih nekretnina	AUG SEP 20 AUG	K=1.000 %MoM	-1.8 448K -1.0	1.3 455K 2.4
26. sep	EU (GE)	Indeks uvoznih cijena	AUG	%MoM (%YoY)	-1.0 (9.1)	0.6 (9.3)

Izvori podataka:

Reuters

Bloomberg